

§ 212 Förslag till införande av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning (KSKF/2015:548)

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning införs i Eskilstuna kommun från och med den 1 juli 2017. Ansvarig nämnd är vård- och omsorgsnämnden
2. Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att ta fram riktlinjer och rutiner för kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning.

Ärendebeskrivning

Kommunledningskontoret har inkommit med en skrivelse i ärendet daterad den 7 oktober 2016. Av skrivelsen framgår att kommunfullmäktige gav kommunstyrelsen i uppdrag att utreda ett eventuellt införande av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning när boendeberedningen slutrapport beslutades (KSKF/2014:406). En utredning har därför gjorts avseende om möjligheten att införa ett kommunalt bostadstillägg för personer med beslut om särskilt boende enligt lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning samt enligt socialtjänstlagen.

Utredningen remitterades till vård- och omsorgsnämnden som har inkommit med ett yttrande.

Höga hyresnivåer i nya bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning är ett växande problem för både kommunen och för brukare. Det statliga bostadstillägget kompenserar inte längre de allt högre hyresnivåerna. Det finns personer som nu inte har råd att tacka ja till erbjuden lägenhet och kommunen får ett ej verkställt beslut som kan leda till sanktionsavgifter och andra merkostnader. Alternativt kan personen flytta in i boendet för att därefter begära försörjningsstöd från kommunen. Om statliga bostadstillägget på sikt kompenserar de ökande hyresnivåerna minskar behovet av ett kommunalt bostadstillägg. Målgruppen har oftast en svag ekonomisk ställning med begränsade möjligheter till att betala höga hyror i nyproducerade bostäder. Det statliga bostadstillägget för personer med funktionsnedsättning är 4650 kronor/mån vilket är lägre än det

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

maximala statliga tillägget för pensionärer som är 6200 kronor/mån. Normala hyror i nyproducerade mindre lägenheter är cirka 7500 kronor.

Vård- och omsorgsnämnden

Nämnden tillstyrker förslaget men önskar att tidpunkten för när ansökan om bostadstillägg kan göras bör förtydligas och att möjligheten för att kunna överklaga ett beslut eller inte bör klargöras. Vidare anser nämnden att den beräknade kostnaden bör finansieras med ett budgettillskott eftersom det i annat fall skulle innebära en bort- eller nedprioritering av annan verksamhet inom vård- och omsorgsförvaltningen. Även kostnaden för utökning av IT-stöd bör förtydligas och tas med i beräkningen av den totala kostnaden.

Utredningen innehöll en text om möjlighet för yngre att ansöka om extra medel. Den delen har tagits bort.

Tidpunkten för när ansökan ska kunna göras bör vara öppen hela tiden. Det är en mycket begränsad målgrupp och det kommer att vara ett fåtal ansökningar så det bör kunna hanteras löpande. Finns det avvikande hållning från nämndens sida bör det kunna beslutas av nämnden och fastställas i riktlinjerna.

Det finns ingen lagstadgad rätt till kommunalt bostadstillägg och beslut fattas utifrån de regler som fastställt av kommunen. Därmed finns det ingen rätt för den enskilda att överklaga beslutet genom förvaltningsbesvär. Det borde däremot vara möjligt att ta ärendet till förvaltningsrätten och göra en laglighetsprövning.

Förslaget är att vård- och omsorgsnämnden får hantera kostnader för KBH inom ram under 2017. Om KBH införs vid halvårsskiftet är den beräknade kostnaden cirka 250 000 kronor för 2017. Det bygger på att samtliga brukare som idag skulle ha rätt till KBH ansöker och får bidraget. Kostnaderna kommer sannolikt att öka med att fler nyproducerade lägenheter används för bostad med särskild service och särskilt anpassad bostad. Det är rimligt att redan inför budget 2018 hantera KBH i behov och prioriteringar. Teoretiskt finns det kostnader som inte bör uppstå i och med att KBH införs men det är inte säkert att de räknas hem inom samma nämnds ram.

Förslag

Kommunalt bostadstillägg (KBF kallas det framåt) gäller personer med funktionsnedsättning som är folkbokförda i Eskilstuna kommun och har beslut om bostad med särskild service och särskilt anpassad bostad enligt 9.8 och 9.9§ LSS eller beslut om bostad med särskild service i form av gruppboende och serviceboende enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL). KBF införs från 2017-07-01 och ansvarig nämnd är vård- och omsorgsnämnden. Bostadstillägg utgår för brukare som har en hyra som överstiger genomsnittlig hyra enligt gällande *Försäkringskassans föreskrifter om genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad* (kommuner med mer än 75 000 invånare).

Eskilstuna – den stolta Fristaden

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Beräkning av bostadstillägg görs genom att samtliga inkomster, ersättningar och bidrag räknas samman och från detta belopp avräknas hyra. Minimibelopp (enligt Eskilstuna kommuns avgiftsbroschyr 2016) som man ska kva 2016 är 5501 kronor per månad för ensamstående. Om kvarstående belopp är under minimibelopp ges bostadstillägg.

Exempel på när kommunalt bostadstillägg ges:

Inkomst netto efter skatt	+6200
Statligt bostadstillägg	+4650
Hyra exklusive el	-7000
Kommunalt bostadstillägg	+1657
Minimibelopp att ha kvar	5501

Minimigräns för utbetalning är 100 kronor/månad. Vård och omsorgsnämnden får i uppdrag att besluta om riktlinjer och rutiner för ansökan och bedömning av kommunalt bostadstillägg.

Finansiering

Finansiering av kommunalt bostadstillägg för 2017 sker från vård- och omsorgsnämndens budgetram. Inför kommande år hanteras kostnader inom den ordinarie budgetprocessen.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Ett införande av kommunalt bostadstillägg innebär förbättrade möjligheter för personer med funktionsnedsättning att acceptera erbjuden bostad trots hög hyresnivå. Genom detta stöds det strategiska målet social uthållighet.

Bakgrund till förslaget framgår i utredning tillhörande ärendet.

Yrkanden

Sarita Hotti (S), Mikael Edlund (S), Arne Jonsson (C), Maria Chergui (V), Kim Fredriksson (SD) och Ingrid Sermeno Escobar (-) yrkar bifall till kommunledningskontorets förslag.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Kommunstyrelsen

Införande av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning införs i Eskilstuna kommun från och med 2017-07-01. Ansvarig nämnd är vård- och omsorgsnämnden
2. Vård och omsorgsnämnden får i uppdrag att ta fram riktlinjer och rutiner för kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige gav kommunstyrelsen i uppdrag att utreda ett eventuellt införande av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning när boendeberedningen slutrapport beslutades (KSK/2014:406). En utredning har därför gjorts avseende om möjligheten att införa ett kommunalt bostadstillägg för personer med beslut om särskilt boende enligt lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning samt enligt socialtjänstlagen.

Utredningen remitterades till vård- och omsorgsnämnden som har inkommit med ett yttrande.

Höga hyresnivåer i nya bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättning är ett växande problem för både kommunen och för brukare. Det statliga bostadstillägget kompenserar inte längre de allt högre hyresnivåerna. Det finns personer som nu inte har råd att tacka ja till erbjuden lägenhet och kommunen får ett ej verkställt beslut som kan leda till sanktionsavgifter och andra merkostnader. Alternativt kan personen flytta in i boendet för att därefter begära försörjningsstöd från kommunen. Om statliga bostadstillägget på sikt kompenserar de ökande hyresnivåerna minskar behovet av ett kommunalt bostadstillägg. Målgruppen har oftast en svag ekonomisk ställning med begränsade möjligheter till att betala höga hyror i nyproducerade bostäder. Det statliga bostadstillägget för personer med funktionsnedsättning är 4650 kr/mån vilket är lägre än det maximala

statliga tillägget för pensionärer som är 6200 kr/mån. Normala hyror i nyproducerade mindre lägenheter är cirka 7500 kr.

Vård- och omsorgsnämnden

Nämnden tillstyrker förslaget men önskar att tidpunkten för när ansökan om bostadstillägg kan göras bör förtydligas och att möjligheten för att kunna överklaga ett beslut eller inte bör klargöras. Vidare anser nämnden att den beräknade kostnaden bör finansieras med ett budgettillskott eftersom det i annat fall skulle innebära en bort- eller nedprioritering av annan verksamhet inom vård- och omsorgsförvaltningen. Även kostnaden för utökning av IT-stöd bör förtydligas och tas med i beräkningen av den totala kostnaden.

Utredningen innehöll en text om möjlighet för yngre att ansöka om extra medel. Den delen har tagits bort.

Tidpunkten för när ansökan ska kunna göras bör vara öppen hela tiden. Det är en mycket begränsad målgrupp och det kommer att vara ett fåtal ansökningar så det bör kunna hanteras löpande. Finns det avvikande hållning från nämndens sida bör det kunna beslutas av nämnden och fastställas i riktlinjerna.

Det finns ingen lagstadgad rätt till kommunalt bostadstillägg och beslut fattas utifrån de regler som fastställt av kommunen. Därmed finns det ingen rätt för den enskilda att överklaga beslutet genom förvaltningsbesvär. Det borde däremot vara möjligt att ta ärendet till förvaltningsrätten och göra en laglighetsprövning.

Förslaget är att vård- och omsorgsnämnden får hantera kostnader för KBH inom ram under 2017. Om KBH införs vid halvårsskiftet är den beräknade kostnaden cirka 250 000 kronor för 2017. Det bygger på att samtliga brukare som idag skulle ha rätt till KBH ansöker och får bidraget. Kostnaderna kommer sannolikt att öka med att fler nyproducerade lägenheter används för bostad med särskild service och särskilt anpassad bostad. Det är rimligt att redan inför budget 2018 hantera KBH i behov och prioriteringar. Teoretiskt finns det kostnader som inte bör uppstå i och med att KBH införs men det är inte säkert att de räknas hem inom samma nämnds ram.

Förslag

Kommunalt bostadstillägg (KBF kallas det framåt) gäller personer med funktionsnedsättning som är folkbokförda i Eskilstuna kommun och har beslut om bostad med särskild service och särskilt anpassad bostad enligt 9.8 och 9.9§ LSS eller beslut om bostad med särskild service i form av gruppboende och serviceboende enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL). KBF införs från 2017-07-01 och ansvarig nämnd är vård- och omsorgsnämnden. Bostadstillägg utgår för brukare som har en hyra som överstiger genomsnittlig hyra enligt gällande *Försäkringskassans föreskrifter om genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad* (kommuner med mer än 75 000 invånare).

Beräkning av bostadstillägg görs genom att samtliga inkomster, ersättningar och bidrag räknas samman och från detta belopp avräknas hyra. Minimibelopp (enligt Eskilstuna kommuns avgiftsbroschyr 2016) som man ska kva 2016 är 5501 kronor per månad för ensamstående. Om kvarstående belopp är under minimibelopp ges bostadstillägg.

Exempel på när kommunalt bostadstillägg ges:

Inkomst netto efter skatt	+6200
Statligt bostadstillägg	+4650
Hyra exklusive el	-7000
Kommunalt bostadstillägg	+1657
Minimibelopp att ha kvar	5501

Minimigräns för utbetalning är 100 kronor/månad. Vård och omsorgsnämnden får i uppdrag att besluta om riktlinjer och rutiner för ansökan och bedömning av kommunalt bostadstillägg.

Finansiering

Finansiering av kommunalt bostadstillägg för 2017 sker från vård- och omsorgsnämndens budgetram. Inför kommande år hanteras kostnader inom den ordinarie budgetprocessen.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Ett införande av kommunalt bostadstillägg innebär förbättrade möjligheter för personer med funktionsnedsättning att acceptera erbjuden bostad trots hög hyresnivå. Genom detta stöds det strategiska målet social uthållighet.

Bakgrund till förslaget framgår i bifogad utredning.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Pär Eriksson
Kommundirektör

Tommy Malm
Ekonomidirektör

**Beslutet skickas till
Vård- och omsorgsnämnden**

Kommunfullmäktige

Utredning av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning

Bakgrund

Antalet personer med funktionsnedsättning som har behov av insatser har ökat under flera år. Den förändrade bostadsmarknaden i kommunen försvårar utökningen av bostäder med särskild service inom befintligt bostadsbestånd och nybyggnationer bedöms behövas för att tillgodose framtida behov. Genomsnittligt bedöms behovet av nya platser de närmaste åren till ca 10-12 platser för LSS-boende och 6 -8 platser för boende inom socialpsykiatri. I samband med att beredning för vård- och omsorgsboenden lämnade sin slutrapport till kommunfullmäktige fick kommunstyrelsen i uppdrag att utreda ett eventuellt införande av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning (KSKF/2014:406).

Ett ökande problem är att de nya bostäder som byggs ofta får en hög hyra, en nyproducerad lägenhet på ett rum och kök kan kosta över 7000 kr/månad. Möjlighet finns att få bostadstillägg från Försäkringskassan med max 93 procent på en hyresnivå på max 5000 kr/månad.

Personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att leva och bo i en fullvärdig bostad som är den enskildes privata och permanenta hem. Bostäderna bör ligga i etablerade bostadsområden och får inte ha institutionell prägel. Kollektivtrafik bör finnas och närhet till dagligvaruhandel är en fördel. För personer med beslut om bostad med särskild service finns servicebostad eller gruppboende. För båda boendeformerna gäller att bostaden ska vara fullvärdig enligt Boverkets byggnadsregler (BBR).

En servicebostad består av ett antal lägenheter med tillgång till gemensam service och stöd dygnet runt. Serviceboende är en mellanform mellan självständigt boende i egen lägenhet och en lägenhet i en gruppboende. En gruppboende består av ett antal fullvärdiga boendelägenheter som är grupperade kring gemensamma utrymmen. De gemensamma utrymmena ligger i nära eller direkt anslutning till de enskilda lägenheterna och är lätta att nå.

Kommunalt bostadstillägg till personer med funktionsnedsättning (KBH eller KBF)

Kommunalt bostadstillägg till personer med funktionsnedsättning förkortas oftast KBH eller i en del fall KBF. I den här utredningen används KBH men förslaget är att förkortningen KBF används i Eskilstuna kommun.

Kommunalt bostadstillägg till personer med funktionsnedsättning (KBH) är ett komplement till främst det bostadstillägg som Försäkringskassan betalar ut, men också övriga bostadsbidrag. Det finns dock ingen skyldighet för kommunerna enligt socialtjänstlagen (SoL) att betala ut KBH. KBH finns bara i några kommuner och reglerna kan variera ifrån kommun till kommun. KBH är till för att täcka de fördyrande bostadskostnader som kan uppstå på grund av en funktionsnedsättning.

Exempel från andra kommuner

Enligt SKL:s rapport *Hyresnivåer i särskilda boenden* har vissa kommuner, till exempel Göteborg och Stockholm länge haft ett kommunalt bostadstillägg bland annat för brukare i bostad med särskild service. Andra kommuner till exempel Malmö och Karlstad har en ”hyressättningsmodell” i särskilda boenden med högsta hyresnivå (oavsett storlek och standard på lägenhet) vilken kompenseras av bostadstillägget från Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten. Några andra kommuner hänvisar den enskilde att ansöka om ekonomiskt bistånd.

Stockholm

En grundförutsättning enligt Stockholms stad för att KBH ska kunna beviljas är att personen kan påvisa en merkostnad för bostaden, dvs. att behovet av den aktuella bostaden är en följd av en funktionsnedsättning. En annan grundförutsättning är att personen är folkbokförd och bosatt i Stockholms kommun.

KBH fastställs efter en beräkning baserad på den enskildes bostadskostnad, övriga bostadstillägg och bostadsbidrag samt på inkomst och förmögenhet. Vid beräkningen tillämpas huvudsakligen bestämmelser om bostadsbidrag enligt 93-98 kapitlet i socialförsäkringsbalken (SFB). Vid beräkning av bostadskostnad tillämpas Pensionsmyndighetens föreskrifter om uppskattning av kostnaden för en bostads uppvärmning, hushållsel och övrig drift vid beräkning av bostadskostnad för år 2014 (PFS 2013:2) och Försäkringskassans föreskrifter om genomsnittlig och högsta godtagbara boendekostnad 2014 (FKFS 2013:14).

Gävle

Kommunalt bostadstillägg gäller personer med funktionsnedsättning som är folkbokförda i Gävle kommun och har beslut om bostad med särskild service och särskilt anpassad bostad enligt 9.8 och 9.9 § LSS eller beslut om bostad med särskild service i form av gruppboende och serviceboende enligt 4 kapitlet i 1 § socialtjänstlagen (SoL) och har en hyresnivå som överstiger 5300 kronor och har tagit ut de förmåner som staten kan ge i form av ersättningar, pension, bostadsbidrag och bostadstillägg.

Exempel då brukare har behov av kommunalt bostadstillägg	
Inkomst netto	+6 200
Förmögenhet	0
Statligt bostadstillägg	+4 650
Hyra	-5 625 exklusive el
Kommunalt bostadstillägg	+ 300
Minimibelopp, har kvar	5 525

Kostnader som finns redan idag

En brukare som idag bor i en befintlig gruppboende som inte är anpassad efter personens behov har troligen en högre personalbemanning än vad brukaren skulle kunna ha i ett bättre anpassat boende. Kan brukaren erbjudas en lägenhet i lämpligare boendeenheter men där hyran är högre än ett vanligt boende kan kostnader teoretiskt räknas hem. Det kommer troligen bli svårt att motivera brukaren till en flytt utan möjligheten till ett kommunalt bostadstillägg.

Brukare som tackar nej till erbjudna lägenheter i bostad med särskilt service kostar i administration av icke verkställda beslut med rapportering till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och handläggaren måste aktualisera ett eller flera nya erbjudanden till den aktuella brukaren innan denne kan tacka ja till ett bra erbjudande.

Det innebär även att de pågående stödinsatserna kring den enskilde fortsätter. Det är svårt att uppskatta kostnader för de insatser den enskilde behöver i väntan på att boendebeslutet kan verkställas. Ett dygn på korttidsenhet kostar mer än ett dygn i gruppboende. Varje timme med hemtjänst, ledsagare eller avlösare kostar 300-400 kronor. Andra stödinsatser är alltså i många fall dyrare än bostad med särskild service där personalresurserna under dygnet samordnas mellan flera brukare.

IVO ger vitesföreläggande om de pågående alternativa stödinsatserna har lägre kostnader än kostnaden i bostad med särskild service. Vitesföreläggandet motsvarar den kostnad kommunen sparar genom att inte verkställa beslutet med ett tillägg på 25 procent i en repressiv del. Den repressiva delen på ett vite innebär med andra ord alltid en merkostnad för kommunen och tas ut per dygn.

Oavsett om kommunen har dyrare pågående stödinsatser i avvaktan på verkställighet eller får ett vitesföreläggande innebär det alltid en merkostnad för kommunen. De kostnader som uppstår av ovanstående konsekvenser kan alltså kosta lika mycket per dygn, jämfört med vad brukaren hade behövt i kommunalt bostadstillägg för en hel månad. Det innebär att det kan bli dyrare att inte införa kommunalt bostadstillägg.

En annan kostnad som kan finnas redan idag men som är svår att redovisa är försörjningsstöd. Det kan finnas personer redan idag som hänvisas till

försörjningsstöd om hyresnivån är för hög. Försörjningsstöd omprövas varje månad och är ett stöd som inte är menat för permanent försörjning.

Den etiska aspekten är också viktigt att lyfta fram. Att den enskilde tvingas tacka nej på grund av brist på ekonomiska resurser kan till exempel innebära att personer mot sin vilja bli kvar i föräldrahemmet och inte kan frigöra sig från föräldrar och få ett självständigt liv.

Personer med ålderspension eller sjuk- och aktivitetsersättning, erhåller från Försäkringskassan ett statligt bostadstillägg enligt socialförsäkringsbalken (2010:110). Kompensation ges då med max 93 % av boendekostnaden vid en hyresnivå på max 5 000 kronor per månad vilket innebär ett bostadstillägg på totalt max 4 650 kronor. En ensamstående person kan ha upp till 100 000 kronor i sparat kapital utan att det påverkar rätten till bostadstillägg. I dag räknas 15 procent av förmögenheten som en inkomst som minskar bostadstillägget.

För personer över 65 år finns möjlighet till ett högre statligt så kallat särskilt bostadstillägg. Det särskilda bostadstillägget betalar Pensionsmyndigheten ut till den som fyllt 65 år och har låga inkomster och kan då kompensera en hyresnivå upp till 6 200 kronor för ensamstående.

Att inte kompensera med kommunalt bostadstillägg innebär alltså andra kostnader för kommunen som att

- brukare tackar nej till erbjuden lägenhet och, både den enskilde och närstående, behöver andra stödinsatser som kostar,
- det behövs mer resurser för att hantera handläggning,
- vitesföreläggande vid ej verkställda beslut uppkommer
- om man hänvisar den enskilde att ansöka om försörjningsstöd innebär det att en handläggare månatligen får hantera ansökan, jämfört med hanteringen en gång per år med ett kommunalt bostadstillägg.

Tidigare beslut

Eskilstuna kommun har tidigare erbjudit ett kommunalt bostadstillägg fram till 2013-12-31. Beslutet att upphöra med KBH motiverades med att personer med funktionsnedsättning kan ansöka ersättning för de merkostnader som finns till följd av funktionsnedsättning via försäkringskassan och att ersättningen är lagreglerad genom socialförsäkringarna ger den enskilde ett starkare skydd än ett frivilligt åtagande från en enskild kommuns sida. Det fanns vid tillfället inte behov ifrån kommuninvånarnas sida att ha ett kommunalt bostadstillägg.

Det kommunala bostadstillägget i Eskilstuna var reglerat av riktlinjer antagna av kommunfullmäktige den 15 december 1994. I riktlinjerna formulerades vilka som hade rätt till KBH, beräkning av bostadskostnad samt beräkning, utbetalning och omprövning av KBH.

I de tidigare riktlinjerna hade man till grund för beräkning av KBH, bruttohyran för bostaden, samt kostnaden för garage eller bilupställningsplats för

handikappfordon. Som bostadskostnad i vanlig hyreslägenhet räknades månadshyran inklusive värme in. För bostadsrätts- och andelslägenheter räknades den fastställda månadsavgiften inklusive värme med. Vid beräkning av bruttohyran för egen fastighet och bostadsrättslägenhet tillämpades de bestämmelser som gäller vid beräkning av BTP (Bostadstillägg för pensionärer).

Nuläget i Eskilstuna

Eskilstuna har behov av att införa 20 nya bostäder med särskild service per år. Med den bostadssituation som är just nu behöver delar av dessa bostäder finnas i nybyggnation. De bostäder som kommer till genom nyproduktion blir ofta så dyra att brukare med låga inkomster har svårt att tacka ja. Uppdraget att fortsätta planera för boenden med särskild service där boendekostnaden är rimlig måste finnas kvar men att införa KBH kan var ett komplement.

Insats: Boende med särskilt stöd enligt (SoL) och Bostad med särskild service för vuxna enligt 9 Kap. 9 § (LSS)		
År 2015	Verkställda	Kö
Jan	368	21
Feb	372	16
Mars	370	18
April	369	15
Maj	373	17
Juni	373	14
Juli	373	20
Aug	377	19
Sept	378	21
Okt	378	23

Införande av kommunalt bostadstillägg är ekonomiskt motiverat för kommunen då det finns kostnader i samband med handläggning, vite och utbetalning av försörjningsstöd redan idag och som troligen skulle minska.

KBH ska vara till för att täcka de fördyrande bostadskostnader som kan uppstå på grund av en funktionsnedsättning. Biståndet utgår utöver vad som utgör den enskildes rättigheter enligt socialtjänstlagen och prövas enligt 4 kap 2§ SoL. Beräkningen av ett KBH för en brukare görs lättast att man fastställer beloppet efter en beräkning baserad på den enskildes bostadskostnad, övriga bostadstillägg och bostadsbidrag samt på inkomst och förmögenhet.

Vid beräkning av bostadskostnad bör man utgå ifrån Pensionsmyndighetens föreskrifter om uppskattning av kostnaden för en bostads uppvärmning, hushållsel och övrig drift vid beräkning av bostadskostnad och Försäkringskassans föreskrifter om genomsnittlig och högsta godtagbara boendekostnad.

Det är unga personer med funktionsnedsättning som främst gynnas av KBH beroende på den låga aktivitetsersättningen. Personer som är över 30 år har oftast medel i tillräcklig utsträckning att leva på, så länge de inte har en hyra som överstiger 6200 kronor. För en 20 åring med 6200 kr i hyra och 5900 kronor i månaden i aktivitetsersättning skulle det innebära att kommunens skulle behöva betala ut cirka 1200 kronor i kommunalt bostadstillägg.

Det är också viktigt följa upp KBH ur ett jämställdhetsperspektiv för att se vem som får vad av kommunens resurser, på vilka villkor och varför. Detta kan leda till att man upptäcker behov av att göra förändringar i utformning av riktlinjer och regler kring KBH.

Handläggningen av kommunalt bostadstillägg kräver arbete med information, handläggning och administration och borde kunna jämföras med Gävles uträkning där handläggning och utbetalningar och beräknas motsvara en 0,33 årsarbetare och 150 000 kronor per år. För att göra ett kommunalt bostadstillägg ekonomiskt genomförbart bör utbetalningen ha en minigräns på 300 kronor.

I dagsläget har Eskilstuna omkring 220 lägenheter som är anpassade enligt LSS, med en genomsnittlig årshyra på 61 385 kronor, och en genomsnittlig månadshyra på 5115 kronor. Lägenhetens genomsnittliga storlek ligger på 50,5 kvm.

Det finns omkring 30 personer i Eskilstuna som skulle vara berättigade till att ansöka om KBH idag. Den genomsnittliga hyran för de personer som skulle vara berättigade i dagsläget ligger på 6956 kronor/månad. Det skulle innebära en kostnad på 1631 kronor/månad, (19 572 kronor/år) per person.

Det är svårt att med säkerhet säga hur kostnadsutvecklingen vid ett införande av KBH kommer att se ut. Det beror i stor utsträckning på utvecklingen på

bostadsmarknaden. Oavsett om ett KBH införs så bör ett uppdrag parallellt vara att planera för en framtida utveckling av bostäder med särskild service med rimliga kostnader för att inte beroendet av ett KBH ska bli allt för stort.

Utredningens förslag

Ett införande av kommunalt bostadstillägg innebär förbättrade möjligheter för personer med funktionsnedsättning att acceptera erbjuden bostad trots hög hyresnivå. Förslaget är att införa kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning. Finansieringen föreslås ske från vård- och omsorgsnämndens budgetram.

Kommunalt bostadstillägg föreslås gälla för personer med funktionsnedsättning som är folkbokförda i Eskilstuna kommun och har beslut om bostad med särskild service och särskilt anpassad bostad enligt 9.8 och 9.9 § LSS eller beslut om bostad med särskild service i form av gruppboende och serviceboende enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL).

Bostadstillägg utgår för brukare som har en hyra som överstiger genomsnittlig hyra enligt gällande Försäkringskassans föreskrifter om genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad (kommuner med mer än 75 000 invånare).

Beräkning av bostadstillägg görs genom att samtliga inkomster, ersättningar och bidrag räknas samman och från detta belopp avräknas hyra. Minimibelopp (enligt Eskilstuna kommuns avgiftsbroschyr 2016) som man ska kvar 2016 är 5501 kronor per månad för ensamstående. Om kvarstående belopp är under minimibelopp ges bostadstillägg.

Exempel på när kommunalt bostadstillägg ges:

Inkomst netto efter skatt	+6200
Statligt bostadstillägg	+4650
Hyra exklusive el	-7000
Kommunalt bostadstillägg	+1657
Minimibelopp att ha kvar	5501

För att hålla nere den administrativa kostnaden föreslås en minimigräns för utbetalning till 100 kronor/månad. Rutiner för ansökan och bedömning tas fram och beslutas av inom vård- och omsorgsnämnden.

§ 67

Remiss - utredning för kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning (VON/2016:35)

Beslut

Tillstyrka förslaget till kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning med följande förtydligande respektive följande förändring: Benämningen ”yngre personer” bör preciseras, så att det blir tydligt vad som gäller för att vara aktuell för ytterligare tio procents bostadstillägg.

Tidpunkten för när ansökan om bostadstillägg kan göras bör förtydligas.

Möjligheten att kunna överklaga ett beslut eller inte bör förtydligas.

Den beräknade kostnaden på 980 160 kronor bör finansieras med ett budgettillskott eftersom det i annat fall skulle innebära en bort- eller nedprioritering av annan verksamhet inom vård- och omsorgsförvaltningen.

Kostnad för utökning av IT-stöd bör förtydligas och tas med i beräkningen av kostnaden.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har på uppdrag av kommunfullmäktige utrett möjligheten att införa ett kommunalt bostadstillägg för personer med beslut om särskilt boende enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade samt enligt socialtjänstlagen. Utredningen har utmynnat i en remiss som skickats till vård- och omsorgsnämnden och till rådet för funktionshinderfrågor för yttrande.

Målgruppen har oftast en svag ekonomisk ställning med begränsade möjligheter till att betala höga hyror i nyproducerade bostäder. Risk finns att personer med beslut om särskilt boende inte flyttar till erbjudet boende på grund av svårigheter att klara hyresnivån och att beslutad insats därför inte blir verkställd. Det kan leda till sanktionsavgifter för kommunen. Alternativt kan personen flytta in i boendet för att därefter ansöka om försörjningsstöd från kommunen. Försörjningsstöd omprövas dock varje månad och är inte avsett för permanent försörjning.

Kommunstyrelsen har i sin remiss lämnat ett förslag på ett kommunalt bostadstillägg som ska gälla för personer med funktionsnedsättning som är

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

folkbokförda i Eskilstuna kommun och har beslut om bostad med särskild service och särskilt anpassad bostad enligt 9.8 och 9.9 §§ LSS eller med beslut om bostad med särskild service i form av gruppboende och serviceboende enligt 4 kap 1 socialtjänstlagen (SoL).

Bostadstillägget ska utgå till brukare vars hyra överstiger genomsnittlig hyra på 5 350 kr/mån (år 2016, Försäkringskassans föreskrift). Vid beräkning läggs alla inkomster, ersättningar och bidrag ihop innan hyran dras ifrån detta belopp. Minsta summan som en ensamstående ska ha kvar per månad är 5 001 kronor (år 2016, minimibelopp). Yngre personer med funktionsnedsättning kan efter individuell prövning få ytterligare tio procent, vilket innebär att man dp ska ha under 5 501 kronor (år 2016, minimibelopp) per månad för att kunna få bostadstillägg. Minimigräns för utbetalning är 300 kronor per månad.

Enligt förslaget ska:

- Rutiner för ansökan och bedömning tas fram inom vård- och omsorgsförvaltningen.
- Finansieringen ske från vård- och omsorgsnämndens budgetram.

Benämningen ”yngre personer” i förslaget bör preciseras så att det blir tydligt vad som gäller för att vara aktuell för ytterligare tio procent bostadstillägg. Det framgår inte heller tydligt *från när* en person kan göra en ansökan. Är det efter att en person fått ett beslut om bistånd, enligt ovan, beviljat? Det är också oklart om ett beslut kan överklagas vid ett avslag.

Enligt utredningen som ligger till grund för remissen (Utredning av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning 2016-01-26) var det vid tillfället 30 personer som skulle vara berättigade till detta bostadstillägg. Efter en beräkning på den genomsnittliga hyran för dessa personer skulle det innebära en kostnad på 2 306 kronor per månad (27 672 kronor per år) och person. Det motsvarar en sammanlagd kostnad på totalt 830 160 kronor per år.

Införande av kommunalt bostadstillägg kräver arbete med information, handläggning och utbetalning och skulle, enligt utredningen, beräknas motsvara en 0,33 årsarbetare det vill säga 150 000 kronor per år.

Förslaget innebär med, ovanstående beräkningar som grund, en sammanlagd kostnad på 980 160 kronor som ska finansieras från vård- och omsorgsnämndens budgetram.

Ett införande innebär dock en trolig kostnad för utökning i form av en beräkningsmodul, eller liknande, i befintliga IT-system. Något som inte syns ha tagits med i kostnadsberäkningen.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Kostnaden ska vägas mot risken att personer med beslut om särskilt boende inte flyttar till erbjudet boende på grund av svårigheter att klara hyresnivån. Det innebär att beslutad insats inte blir verkställd vilket, förutom att den enskildes behov av stöd inte tillgodoses, även kan leda till sanktionsavgifter för kommunen.

Med tanke på det rådande ekonomiska läget för förvaltningen finns dock inget utrymme till denna finansiering, utan skulle i sådana fall innebära en bort- eller nedprioritering av annan verksamhet.

Under rubriken konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation framhålls att ett införande av kommunalt bostadstillägg skulle stödja det strategiska målet social uthållighet. Detta för att det innebär förbättrade möjligheter för personer med funktionsnedsättning att acceptera erbjuden bostad trots hög hyresnivå. Men förslaget stödjer också det strategiska målet samhällsekonomiska värden, genom att värna invånarens ekonomiska välfärd. Vilket blir möjligt i och med att troliga kostnader för socialförvaltningen, i form av utredning och bedömning av försörjningsstöd, i stället hanteras genom ett kommunalt bostadstillägg.

Yrkanden

Christina Andersson (C), Majo Kuusikoski (S) och Torbjörn Olsson (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Vård- och
omsorgsnämnden

Yttrande över Remiss införande av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning

Förslag till beslut

Förslag till vård- och omsorgsnämnden och kommunstyrelsen

Tillstyrka förslaget till kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning med följande förtydligande respektive följande förändring:

- Benämningen ”yngre personer” bör preciseras, så att det blir tydligt vad som gäller för att vara aktuell för ytterligare 10 procents bostadstillägg.
- Tidpunkten, för när ansökan om bostadstillägg kan göras, bör förtydligas.
- Möjligheten, att kunna överklaga ett beslut eller inte, bör tydliggöras.
- Den beräknade kostnaden på 980 160 kronor bör finansieras med ett budgettillskott eftersom det i annat fall skulle innebära en bort- eller nedprioritering av annan verksamhet inom vård- och omsorgsförvaltningen.
- Kostnad för utökning av IT-stöd bör tydliggöras och tas med i beräkningen av kostnaden.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ett förslag, till införande av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionshinder, till vård- och omsorgsnämnden och till rådet för funktionshinderfrågor för yttrande.

Enligt förslaget ska kommunalt bostadstillägg gälla personer med funktionsnedsättning som är folkbokförda i Eskilstuna kommun och har beslut om bostad med särskild service och särskilt anpassad bostad enligt 9.8 och 9.9 §§ LSS

VON/2016:35

eller med beslut om bostad med särskild service i form av gruppboende och serviceboende enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL).

Bostadstillägget ska utgå till brukare vars hyra överstiger genomsnittlig hyra på 5350 kr/mån (år 2016, Försäkringskassans föreskrift). Yngre personer med funktionsnedsättning ska efter individuell prövning kunna få ytterligare 10 procent. Det är dock otydligt vad som avses med begreppet ”yngre personer”. Det framgår heller inte tydligt *från när* en person kan göra en ansökan. Det är också oklart om ett beslut kan överklagas vid ett avslag.

Enligt förslaget ska rutiner för ansökan och bedömning tas fram inom vård- och omsorgsförvaltningen.

Finansieringen ska ske från vård- och omsorgsnämndens budgetram vilket skulle innebära en sammanlagd kostnad på totalt 830 160 kronor/år. Ett införande innebär dock en trolig kostnad för utökning i form av en beräkningsmodul, eller liknande, i befintliga IT-system. Något som inte syns ha tagits med i kostnadsberäkningen.

Kostnaden ska vägas mot risken att personer med beslut om särskilt boende inte flyttar till erbjudet boende på grund av svårigheter att klara hyresnivån. Det innebär att beslutad insats inte blir verkställd vilket, förutom att den enskildes behov av stöd och hjälp inte tillgodoses, även kan leda till sanktionsavgifter för kommunen.

Förvaltningens ekonomiska läge medger dock inget utrymme till denna finansiering utan skulle i sådana fall innebära en bort- eller nedprioritering av annan verksamhet.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har på uppdrag av kommunfullmäktige utrett möjligheten att införa ett kommunalt bostadstillägg för personer med beslut om särskilt boende enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade samt enligt socialtjänstlagen. Utredningen har utmynnat i en remiss som skickats till vård- och omsorgsnämnden och till rådet för funktionshinderfrågor för yttrande.

Målgruppen har oftast en svag ekonomisk ställning med begränsade möjligheter till att betala höga hyror i nyproducerade bostäder. Risk finns att personer med beslut om särskilt boende inte flyttar till erbjudet boende på grund av svårigheter att klara hyresnivån och att beslutad insats därför inte blir verkställd. Det kan leda till sanktionsavgifter för kommunen. Alternativt kan personen flytta in i boendet för att därefter ansöka om försörjningsstöd från kommunen. Försörjningsstöd omprövas dock varje månad och är inte avsett för permanent försörjning.

Kommunstyrelsen har i sin remiss lämnat ett förslag på ett kommunalt bostadstillägg som ska gälla personer med funktionsnedsättning som är folkbokförda i Eskilstuna kommun och har beslut om bostad med särskild service och särskilt anpassad bostad enligt 9.8 och 9.9 §§ LSS eller med beslut om bostad

VON/2016:35

med särskild service i form av gruppboende och serviceboende enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL).

Bostadstillägget ska utgå till brukare vars hyra överstiger genomsnittlig hyra på 5350 kr/mån (år 2016, Försäkringskassans föreskrift). Vid beräkning läggs alla inkomster, ersättningar och bidrag ihop innan hyran dras ifrån detta belopp. Minsta summan som en ensamstående ska ha kvar per månad är 5001 kronor (år 2016, minimibelopp). Yngre personer med funktionsnedsättning kan efter individuell prövning få ytterligare 10 procent vilket innebär att man då ska ha under 5501 kronor (år 2016, minimibelopp) per månad för att kunna få bostadstillägg. Minimigräns för utbetalning är 300 kronor/månad.

Enligt förslaget ska

- rutiner för ansökan och bedömning tas fram inom vård- och omsorgsförvaltningen.
- finansieringen ske från vård- och omsorgsnämndens budgetram.

Benämningen ”yngre personer” i förslaget bör preciseras så att det blir tydligt vad som gäller för att vara aktuell för ytterligare 10 procents bostadstillägg. Det framgår heller inte tydligt *från när* en person kan göra en ansökan. Är det efter att en person fått ett beslut om bistånd, enligt ovan, beviljat? Det är också oklart om ett beslut kan överklagas vid ett avslag.

Enligt utredningen som ligger till grund för remissen (Utredning av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning 2016-01-26) var det vid tillfället 30 personer som skulle vara berättigade till detta bostadstillägg. Efter en beräkning på den genomsnittliga hyran för dessa personer skulle det innebära en kostnad på 2306 kronor/månad (27 672 kronor/år) och person. Det motsvarar en sammanlagd kostnad på totalt 830 160 kronor/år.

Införande av kommunalt bostadstillägg kräver arbete med information, handläggning och utbetalning och skulle, enligt utredningen, beräknas motsvara en 0,33 årsarbetare d.v.s. 150 000 kronor per år.

Förslaget innebär, med ovanstående beräkningar som grund, en sammanlagd kostnad på 980 160 kronor som ska finansieras från vård- och omsorgsnämndens budgetram.

Ett införande innebär dock en trolig kostnad för utökning i form av en beräkningsmodul, eller liknande, i befintliga IT-system. Något som inte syns ha tagits med i kostnadsberäkningen.

Kostnaden ska vägas mot risken att personer med beslut om särskilt boende inte flyttar till erbjudet boende på grund av svårigheter att klara hyresnivån. Det innebär att beslutad insats inte blir verkställd vilket, förutom att den enskildes behov av stöd och hjälp inte tillgodoses, även kan leda till sanktionsavgifter för kommunen.

VON/2016:35

Med tanke på det rådande ekonomiska läget för förvaltningen finns dock inget utrymme till denna finansiering utan skulle i sådana fall innebära en bort- eller nedprioritering av annan verksamhet.

Under rubriken konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation framhålls att ett införande av kommunalt bostadstillägg skulle stödja det strategiska målet social uthållighet. Detta för att det innebär förbättrade möjligheter för personer med funktionsnedsättning att acceptera erbjuden bostad trots hög hyresnivå. Men förslaget stödjer också det strategiska målet samhällsekonomiska värden, genom att värna invånarens ekonomiska välfärd. Vilket blir möjligt i och med att troliga kostnader för Socialförvaltningen, i form av utredning och bedömning av försörjningsstöd, istället hanteras genom ett kommunalt bostadstillägg.

Sara Schelin
Förvaltningschef

Cecilia Palm Siösteen
Uppdragschef

§ 43

Utredning för kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning (KSKF/2015:548)

Beslut

1. Kommunstyrelsen remitterar förslag till införande av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning till vård och omsorgsnämnden och till rådet för funktionshinderfrågor för yttrande.
2. Yttranden över förslaget lämnas till kommunstyrelsen senast den 30 juni 2016.

Ärendebeskrivning

Kommunledningskontoret har inkommit med en skrivelse i ärendet daterad den 1 februari 2016. Av skrivelsen framgår att kommunfullmäktige gav kommunstyrelsen i uppdrag att utreda ett eventuellt införande av kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning när boendeberedningen slutrapport beslutades (KSKF/2014:406). En utredning har därför gjorts avseende om möjligheten att införa ett kommunalt bostadstillägg för personer med beslut om särskilt boende enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade samt enligt Socialtjänstlagen.

Målgruppen har oftast en svag ekonomisk ställning med begränsade möjligheter till att betala höga hyror i nyproducerade bostäder. Det statliga bostadstillägget för personer med funktionsnedsättning är 4650 kronor/månad vilket är lägre än det maximala statliga tillägget för pensionärer som är 6200 kronor/månad. Normala hyror i nyproducerade mindre lägenheter är cirka 7500 kronor.

Risk finns att personer med beslut om särskilt boende inte flyttar till erbjudet boende på grund av svårigheter att klara hyresnivån och att beslutad insats inte blir verkställd. Detta kan leda till sanktionsavgifter för kommunen. Alternativt kan personen flytta in i boendet för att därefter begära försörjningsstöd från kommunen.

Förslag

Kommunalt bostadstillägg gäller personer med funktionsnedsättning som är folkbokförda i Eskilstuna kommun och har beslut om bostad med särskild service och särskilt anpassad bostad enligt 9.8 och 9.9 §§ LSS eller beslut

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

om bostad med särskild service i form av gruppboende och serviceboende enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL).

Bostadstillägg utgår för brukare som har en hyra som överstiger genomsnittlig hyra som är 5350 kronor/månad enligt Försäkringskassans föreskrift (kommuner med mer än 75 000 invånare).

Beräkning av bostadstillägg görs genom att samtliga inkomster, ersättningar och bidrag räknas samman och från detta belopp avräknas hyra.

Minimibelopp som man ska kvar är för 2016 5001 kronor per månad för ensamstående. Yngre personer med funktionsnedsättning kan efter individuell prövning få ytterligare 10 procent. Om kvarstående belopp är under lagstadgat minimibelopp som är 5501 kronor/månad för 2016 ges bostadstillägg.

Exempel på när kommunalt bostadstillägg ges:

Inkomst netto efter skatt	+6200
Statligt bostadstillägg	+4650
Hyra exklusive el	-7000
Kommunalt bostadstillägg	<u>+1651</u>
Minimibelopp att ha kvar	5501

Minimigräns för utbetalning är 300 kronor/månad. Rutiner för ansökan och bedömning tas fram inom vård- och omsorgsnämnden.

Finansiering

Finansiering av kommunalt bostadstillägg sker från vård- och omsorgsnämndens budgetram.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Ett införande av kommunalt bostadstillägg innebär förbättrade möjligheter för personer med funktionsnedsättning att acceptera erbjuden bostad trots hög hyresnivå. Genom detta stöds det strategiska målet social uthållighet.

Yrkanden

Jimmy Jansson (S) och Maria Chergui (V) yrkar bifall till kommunledningskontorets förslag.

Beslutet skickas till:

Vård- och omsorgsnämnden, för åtgärd

Rådet för funktionshinderfrågor, för åtgärd

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------